DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 18 września 1952 | Nr 16 | Poz. 42 — 43

TREŚĆ:

OKÓLNIKI

Poz. 42 z 10 maja 1952 r. Nr PM. 3948/2/52 w sprawie obowiązku podatkowego zespołów adwokackich oraz członków tych zespołów.

Poz. 43 z 25 sierpnia 1952 r. Nr PM. 9150/2/52 w sprawie wykładni niektórych przepisów w zakresie podatku obrotowego.

42

OKÓLNIK

z dnia 10 maja 1952 r.

w sprawie obowiązku podatkowego zespołów adwokackich oraz członków tych zespołów Nr PM.3948/2/52

W związku z nasuwającymi się wątpliwościami co do obowiązku podatkowego zespołów adwokackich oraz adwokatów-członków tych zespołów Ministerstwo Finansów wyjaśnia, co następuje:

1. Zasady tworzenia, działania i rozwiązywania zespołów adwokackich regulują: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r. w sprawie zespołów adwokackich (Dz. U. R. P. Nr 35 poz. 318) — oraz tymczasowy regulamin zespołów adwokackich, ogłoszony w Dz Urz. Min. Sprawiedliwości z dnia 31 grudnia 1951 r. Nr 9, poz. 93.

2. Stosownie do przepisu § 11 powołanego rozporządzenia zespół adwokacki obowiązany jest prowadzić rachunkowość. Rachunkowość ta powinna być prowadzona według zasad i sposobów ustalonych przez Naczelną Radę Adwokacką, a zatwierdzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

3. Na zespole adwokackim ciąży obowiązek:

1) zgłoszenia obowiązku podatkowego w zakresie podatku obrotowego w drodze uzyskania karty rejestracyjnej w przewidzianej dla zakładów usługowych wysokości 300 zł (art. 72 ust. 1 pkt 1) lit. a) post. pod.),

2) opłacania podatku obrotowego według stawki 4% (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 1952 r. w sprawie obniżenia stawki podatku obrotowego od świadczeń zespołów adwokackich — Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 59),

3) obliczania, potrącania i opłacania we właściwej wysokości i we właściwych terminach podatku od wynagrodzeń, przypadającego od wykonywanych osobiście świadczeń usług przez adwokatów — członków zespołów adwokackich z tytułu kierownictwa tych zespołów oraz uczestnictwa w nich, jak również od wynagrodzeń pozostałych pracowników zespołów (zarządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 1952 r w sprawie określenia niektórych przychodów, podlegających opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń — Monitor Polski Nr A-14, poz. 170).

4. Na poszczególnych adwokatach — członkach zespołów adwokackich nie ciąży obowiązek prowadzenia odrębnych ksiąg podatkowych przez cały okres uczestnictwa w tych zespołach. Ministerstwo Finansów zauważa przy tym, że zgodnie z § 51 wzmiankowanego tymczasowego regulaminu zespołów adwokackich adwokat wstępujący do zespołu przekazuje zespołowi akta wszystkich spraw niezakończonych i prowadzi te sprawy w dalszym ciągu jako członek zespołu na podstawie dotychczasowego pełnomocnictwa. Ponadto w okresie uczestnictwa w zespole adwokat nie może prowadzić spraw poza zespołem

Dyrektor Departamentu S. Kołakowski

43

OKÓLNIK

z dnia 25 sierpnia 1952 r.

w sprawie wykładni niektórych przepisów w zakresie podatku obrotowego. Nr PM. 9150/2/52.

Celem jednolitego stosowania przepisów dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 449) na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1) dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U.R.P. z 1950 r. Nr 56, poz. 506) wyjaśnia, co następuje:

Powołane w niniejszym okólniku artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 449), powołane zaś paragrafy bez bliższego określenia oznaczają paragrafy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 273).

Do art. 2 ust. 1 i § 4 ust. 3.

1. Przepis § 4 ust. 3 ma zastosowanie w przypadkach, gdy sprzedaż przedmiotów wymienionych w tym przepisie nie jest wykonywana w sposób zorganizowany, tj. w ramach przedsiębiorstwa.

2. Do sprzedaży przedmiotów nabytych nieodpłatnie (pod tytułem darmym np. przedmioty pochodzące z darów) stosuje się przepis § 4 ust. 1.

Do art. 2 ust. 2 i § 7 ust. 2.

1. Podatkowi obrotowemu nie podlegają świadczenia, które w ogóle nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Do świadczeń takich należą np. świadczenia, polegające na sprzedaży mięsa, alkoholu i skóry, pochodzących z zakazanego obowiązującymi przepisami uboju lub produkcji (nielegalny ubój, nielegalne pędzenie alkoholu, potajemne garbowanie skóry). Jednakowoż sprzedaż tych towarów wykonywana przez osoby nie dokonujące nielegalnego uboju lub nielegalnej produkcji podatkowi podlega.

2. Podatkowi nie podlegają również czynności wróżbiarstwa, gdyż czynności te jako posiadające cechy działalności niemoralnej nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

Do art. 3 ust. 1 pkt 3) i § 10 i 12.

1. Gospodarstwem rolnym w rozumieniu przepisów o podatku gruntowym jest ogólny obszar gruntów położonych w jednej gminie, które stanowią własność lub są w posiadaniu:

a) jednej osoby fizycznej lub prawnej bądź
b) dwóch lub więcej osób fizycznych lub prawnych, a są objęte wspólną gospodarką.

Za wspólną gospodarkę uważa się gospodarkę rolną, której sposób prowadzenia wskazuje na to, iż stanowi ona jedną całość gospodarczą w szczególności wskutek dokonywania wspólnych zbiorów oraz zaspakajanie wspólnych potrzeb z przychodów osiągniętych z gospodarstwa jako z całości.

Gospodarstwami rolnymi w rozumieniu przepisów o podatku gruntowym są m. in. prowadzone jako specjalne działy gospodarstwa rolnego: nasiennictwo, sadownictwo, ogrodnictwo, uprawa kwiatów, uprawa i zbiór roślin lekarskich, szkółki drzewek i krzewów, uprawa wikliny, chmielarstwo, jedwabnictwo, plantacje tytoniu, pszczelarstwo, łowiectwo, rybołówstwo, hodowla ryb, połów i hodowla raków, wydobywanie torfu, piasku, żwiru, kamieni, specjalnie rozwinięte: mleczarstwo, hodowla bydła, koni, owiec i innych zwierząt użytkowych, hodowla lub tuczenie ptactwa domowego, hodowla innych ptaków itp. działy specjalne.

2. Za gospodarstwa rolne w rozumieniu przepisów o podatku gruntowym uważa się również grunty zajęte pod aleje owocowe przy drogach publicznych (aleje owocowe na drogach publicznych). Przychody zatem z wymienionych alei — jeżeli osiągane są przez dzierżawcę (właścicielem bowiem jest Skarb Państwa nie będący podatnikiem podatku obrotowego z mocy przepisów art. 1) — są z mocy art. 3 ust. 1 pkt 3) wolne od

pobranie do konsumcji lub świadczenie w naturze nastąpiło w towarach wymienionych w art. 9 ust. 1 i w § 46.

3. Jeżeli towary zostały pobrane do konsumcji własnej przez uczestnika spółki (spółki z o. o., spółki jawnej, spółki komandytowej oraz spółki nie będącej spółką handlową), wartość tych towarów stanowi obrót spółki.

4. Jeżeli podatnik z sum, które otrzymał od klienta w ramach wykonywanego przez siebie zawodu z obowiązkiem rozliczenia się z nich nie rozliczył się, sumy te stanowią w całości obrót podatnika. Np. jeżeli adwokat otrzymał od klienta na koszty, które stosownie do istniejących w tym zawodzie zwyczajów nie obciążają adwokata, zaliczkę w kwocie zł 300, z czego wydatkował zł 200, a nie rozliczył się z klientem z pobranej zaliczki i nie zwrócił mu pozostałej kwoty zł 100, jakkolwiek sprawa została zakończona, to za obrót podatnika należy uważać pełny przychód zł 300.

Do art. 5 ust. 4.

1. Przepis art. 5 ust. 4 wiąże się ściśle z ciążącym na podatniku obowiązkiem prowadzenia ksiąg, prowadzenia ich zgodnie z obowiązującymi w zakresie ksiąg przepisami oraz z faktami pominięcia ksiąg przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku.

Powołany zatem przepis ma zastosowanie w przypadkach:

1) gdy podatnik, obowiązany do prowadzenia ksiąg, ksiąg tych w ogóle nie prowadzi lub — obowiązany do prowadzenia ksiąg wyższego rzędu — prowadził księgi niższego rzędu,

2) gdy prowadzone przez podatnika księgi nie zostały uznane za dowód (art. 107 ust. 2 i art. 109 post. pod.),

3) gdy księgi zostały pominięte w przypadkach określonych w art. art. 81, 85 i 176 ust. 1 post. pod. Przypadki pominięcia ksiąg, o których mowa w art. 81 i 85 post. pod., jak również w art. 176 ust. 1 tegoż post. pod. (przypadek przekazania sprawy przez organ finansowy obywatelskiej komisji podatkowej celem wydania przez tę komisję orzeczenia w zakresie podstaw wymiaru podatku obrotowego, na podstawie którego to orzeczenia ustalona zostaje w następstwie wysokość zobowiązania podatkowego (pkt 1) oraz przypadek ponownego przekazania obywatelskiej komisji podatkowej sprawy, w której komisja uprzednio orzekała o wysokości wymiaru bądź domiaru zaliczek na podatek obrotowy pkt 2), są przypadkami pominięcia ksiąg w rozumieniu przepisu art. 5 ust. 4. Wymieniony bowiem przepis mówi o pominięciu ksiąg w sposób ogólny i nie wiąże go tylko z pewnymi ściśle określonymi przypadkami pominięcia ksiąg.

Przepis art. 5 ust. 4 nie ma zastosowania, jeżeli:

1) podatnik — nie mając obowiązku prowadzenia ksiąg — prowadzi księgi nieprawidłowo bądź pod względem formalnym bądź materialnym, 2) podatnik — obowiązany do prowadzenia ksiąg niższego rzędu — prowadzi prawidłowo księgi wyższego rzędu, 3) księgi — jakkolwiek posiadają formalne usterki i braki — zostały w trybie art. 107 ust. 1 post. pod. uznane za dowód z ksiąg prawidłowych (art. 104 post. pod.), 4) podstawy wymiaru podatku obrotowego nie zostały przez obywatelską komisję podatkową ustalone w kwocie wyższej, niż to wynika z ksiąg, 5) podstawy wymiaru zostały ustalone w kwocie wyższej — niż to wynika z ksiąg — na skutek dokonanego wyłącznie ze względów techniczno-rachunkowych zaokrąglenia, 6) podatnik w przypadku likwidacji przedsiębiorstwa opłaca podatek od wartości pozostałych na dzień likwidacji towarów (art. 10 ust. 1), przypadający od wartości remanentu towarowego podatek nie ulega podwyżce, gdyż przedmiotem opodatkowania w wymienionym przypadku jest wartość remanentu towarowego sporządzonego z natury.

Do art. 8 i § 48.

1. Patroszenie ryb (ucinanie głów, usuwanie wnętrzności) uważa się za czynności przygotowawcze w rozumieniu przepisów § 48, natomiast czynności solenia ryb stanowią czynności przerobu w rozumieniu tych przepisów.

2. Od czynności solenia ryb, stanowiących czynności przerobu w rozumieniu przepisów § 48, należy odróżnić czynności zasalania ryb na statkach, stanowiące krótkotrwałe zabezpieczenie ryb przed zepsuciem. Czynności zasalania ryb na statkach nie stanowią zatem przerobu w rozumieniu przepisów § 48.

Do art. 8 ust. 1 pkt 3).

Okoliczność, że zakłady rzemieślnicze wydają surowce lub półwyroby innym osobom lub przedsiębiorstwom do przerobu częściowego lub wykończenia, nie wyklucza zastosowania przepisu art. 8 ust. 1 pkt 3).

Do art. 8 ust. 1 pkt. 3 i 4a.

Przez „wytworzenie”, o którym mowa w przepisach art. 8 ust. 1 pkt 3 i 4a należy rozumieć również przerobienie.

Do art. 13 ust. 1 pkt. 4).

1. Przewidziana w art. 13 ust. 1 pkt 4) 15% stawka podatku ma zastosowanie do obrotów osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany do spożycia na miejscu w lokalach zakładów gastronomicznych potraw i napojów, nie wyłączając artykułów, objętych monopolami państwowymi.

2. Z dyspozycji powołanego przepisu wynika, że istotnymi decydującymi warunkami zastosowania 15% stawki podatku jest, aby:

1) świadczenie dokonane było przez zakład gastronomiczny,
2) sprzedaż (wymiana) potraw i napojów nastąpiła do spożycia ich na miejscu w lokalu zakładu gastronomicznego.

Sprzedaż natomiast potraw i napojów dokonywana przez przedsiębiorstwa gastronomiczne do konsumcji poza lokalem zakładu gastronomicznego oraz przez przedsiębiorstwa nie będące zakładami gastronomicznymi lub przedsiębiorstwami, na prowadzenie których jest wymagane uzyskanie koncesji na podstawie przepisów dekretu z dnia 30 listopada 1950 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (np. sklepy spożywcze, cukiernicze, owocarnie itp. zakłady handlowe, sprzedające jednocześnie napoje, lecz nie posiadające urządzeń w postaci stolików lub stoisk służących do konsumowania tych napojów), nie podlega opodatkowaniu według 15% stawki, lecz według stawki w wysokości 2,5%, 3,5% lub 4% (art. 8 ust. 1 pkt 2), 3) i 4). Okoliczność, że nabywca konsumuje nabyte materiały w lokalu przedsiębiorstwa nie będącego zakładem gastronomicznym (odchodzi na bok i spożywa nabyty artykuł), nie daje podstawy do zastosowania przepisu art. 13 ust. 1 pkt 4). Również nie daje podstawy do zastosowania przepisu art. 13 ust. 1 pkt 4) okoliczność, gdy sprzedawca sprzedaje napoje na szklanki czy kufle, jeżeli poza tym nie posiada innych urządzeń zakładu gastronomicznego.

Dyrektor Departamentu S. Kołakowski

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 60; półrocznie — zł 33; kwartalnie — zł 18.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na konto czekowe Administracji Dz. Urz. Min. Finansów w P. K. O. w Warszawie Nr I-4428/431.

Inne ogłoszenia — zł 2,70 za 1 mm szerokości jednej szpalty.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji.

Cena zł 0,90

ODBIORCA:

Druk. PWPW. Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 14915, 3-B-26164, 12.200.

podatku obrotowego. Natomiast w przypadku nabycia owoców na drzewach (§ 14) świadczenia polegające na sprzedaży tych owoców podatkowi podlegają.

3. Również wolne od podatku są przychody z gruntów, chociażby grunty te podlegały podatkowi od nieruchomości, a nie podatkowi gruntowemu.

4. Czynności polegające na suszeniu roślin zielarskich, owoców i warzyw, dokonywane w suszarniach ogniowych ściśle związanych z plantacją tych roślin, owoców i warzyw i obsługujących wyłącznie daną plantację nie stanowią przerobu wymienionych roślin sposobem przemysłowym w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 1 pkt 3).

Do art. 3 ust. 1 pkt 4).

Świadczeniami, do których mają zastosowanie przepisy o podatku targowym, są świadczenia określone w art. 19 ustawy z dnia 26 lutego 1951 r. o podatkach terenowych (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 110). W razie niedopełnienia choćby jednego z warunków, o których mowa w art. 19 powołanej ustawy, świadczenia te podlegają podatkowi obrotowemu.

Wymienione świadczenia podlegają podatkowi obrotowemu również w przypadku, gdy właściwy organ finansowy podejmie decyzję, o której mowa w art. 24 ust. 3 ustawy o podatkach terenowych.

Do art. 3 ust. 2 pkt 1) i § 16 ust. 1 pkt 1)

Za świetlicę w rozumieniu przepisu § 16 ust. 1 pkt 1) uważa się placówkę kulturalno-oświatową, powołaną do czynnego i biernego upowszechniania kultury i nastawioną na stałe i planowe oddziaływanie na środowisko, dla którego powstało. Na świetlicę składają się następujące elementy: 1) kierownictwo, 2) stały zespół zorganizowany przez instytucje i organizacje, wymienione w powołanym wyżej przepisie, 3) właściwe formy i metody pracy w dziedzinie kształcenia, wychowania, rozrywek oraz wczasów codziennych, 4) lokal dostosowany do potrzeb i form życia świetlicowego.

Świetlice dzielą się na: 1) świetlice zamknięte przy zakładach pracy, dostępne tylko dla pracowników danego zakładu, 2) świetlice otwarte międzyzwiązkowe i międzyorganizacyjne, dostępne dla szerokich mas zrzeszonych w związkach zawodowych i organizacjach społecznych oraz dla rodzin członków związków i organizacyj, 3) świetlice dzielnicowe dla całej ludności danej dzielnicy miasta bez względu na przynależność organizacyjną, wiek i płeć, 4) świetlice gromadzkie i gminne, dostępne dla wszystkich mieszkańców gromady i gminy.

Do zakresu działania świetlic należą następujące statutowo przewidziane czynności: 1) prowadzenie bibliotek, czytelni oraz wypożyczalni książek, 2) prowadzenie kół i zespołów oświatowych, masowej akcji oświatowej i akcji propagandowej, 3) prowadzenie zespołów artystycznych i rozrywkowych, 4) urządzanie imprez artystycznych wszelkiego typu, literackich i sportowych, 5) prowadzenie kursów szkoleniowych i samokształceniowych oraz urządzanie wieczorów dyskusyjnych, 6) urządzanie przedstawień i pokazów kinematograficznych, 7) urządzanie zabaw, gier towarzyskich, stolikowych — z wyjątkiem gier w karty, 8) utrzymywanie boisk i stadionów sportowych z wszelkimi urządzeniami, 9) prowadzenie stołówek oraz prowadzenie bufetu z wyłączeniem napojów alkoholowych poza napojami winnymi i piwem wyłącznie dla uczestników zajęć świetlicowych.

W związku z powyższym uznać należy, że wolne od podatku obrotowego z mocy § 16 ust. 1 pkt 1) na warunkach w tym przepisie wymienionych są świadczenia wykonywane przez świetlice w rozumieniu wyżej podanym, a polegające na spełnianiu czynności, o których mowa w części poprzedzającej.

Świetlice mogą prowadzić m. in. również stołówki i bufety dla osób postronnych nie wyłącznie dla uczestników zajęć świetlicowych — jednakże tego rodzaju działalność nie należy do zakresu ich statutowej działalności. Stąd też przyjąć należy, że świadczenia tych stołówek i bufetów nie mogą być wolne od podatku obrotowego z mocy wymienionego wyżej przepisu.

Do art. 3 ust. 2 pkt 1) i § 16 ust. 1 pkt 3).

Przepis § 16 ust. 1 pkt 3), będący wyrazem troski Państwa w zakresie ochrony zdrowia, zwalnia od podatku świadczenia, polegające na udzielaniu pomocy lekarskiej w nagłych przypadkach. Świadczenia te wolne są od podatku, jeżeli zostały wykonane: 1) przez lekarza nie wykonującego swego zawodu poza społecznymi zakładami służby zdrowia, 2) w przypadkach określonych w § 16 ust. 1 pkt 3). Wymienione okoliczności powinien udowodnić udzielający pomocy lekarz. Pisemne oświadczenie lekarza w tym względzie należy uważać za dowód dostateczny.

W razie uzasadnionego domniemania, że pomocy lekarskiej udzielono w przypadkach nie odpowiadających warunkom określonym w powołanym przepisie, należy zwrócić się do prezydium (wydziału zdrowia) właściwej powiatowej (miejskiej) rady narodowej celem należytego wyjaśnienia sprawy.

Do art. 3 ust. 2 pkt 1) i § 16 ust. 1 pkt 7), 8) i 9).

1. Za przemysł ludowy uważa się przemysł, polegający na wytwarzaniu przedmiotów użytkowych i zdobniczych przeważnie o cechach etnicznych, opartych o miejscową tradycję ludową, z surowców (materiałów) własnych lub powierzonych, we własnych warsztatach pracy.

2. Przemysłem domowym jest uboczne zatrudnienie zarobkowe, polegające na wytwarzaniu lub przetwarzaniu wszelkiego rodzaju artykułów we własnym imieniu i na własny rachunek, zasadniczo we własnym mieszkaniu lub obejściu, o ile jest wykonywany przez osoby, których głównym zatrudnieniem, stanowiącym podstawę utrzymania, jest różna przedmiotowo od danego zatrudnienia ubocznego praca domowa; przemysł domowy może obejmować również naprawianie oraz może być wykonywany poza własnym mieszkaniem lub obejściem, jeżeli to jest uzależnione rodzajem wykonywanej czynności.

3. Za przemysł chałupniczy uważa się zawodową i zarobkową pracę osób fizycznych, wykonywaną we własnym mieszkaniu pracującego lub w innym miejscu, w którym tryb pracy nie jest normowany przez nakładcę, polegające na wyrabianiu, przerabianiu lub wykańczaniu wszelkiego rodzaju artykułów, na podstawie umowy zawartej z nakładcą, na jego zlecenie i rachunek.

4. Świadczenia w postaci wyrabiania filcu (wojłoku), wykonywane przez osoby wymienione w § 16 ust. 1 pkt 7) wolne są od podatku obrotowego, o ile charakter wykonywanych świadczeń oraz okoliczności, w jakich są wykonywane, uzasadniają zakwalifikowanie ich do przemysłu domowego względnie chałupniczego.

5. Za przemysł rzemieślniczy, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 7), uważa się wykonywanie sposobem niefabrycznym przemysłów objętych rozporządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12 grudnia 1949 r. w sprawie zmiany listy rzemiosł (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 1, poz. 2) oraz przepisem art. 142 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) wraz z późniejszymi zmianami; przy rozgraniczaniu przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego należy mieć na uwadze okólnik Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 7 listopada 1949 r. (Monitor Polski Nr A-86, poz. 1067))

6. Prowadzenie wiatraka jest wykonywaniem przemysłu rzemieślniczego w rozumieniu § 16 ust. 1 pkt 7), a zatem świadczenia wiatraka prowadzonego przez osoby wymienione w tym przepisie są na warunkach w tymże przepisie określonych wolne od podatku obrotowego.

7. Okoliczność, że surowce oddawane są przez wymienione w § 16 ust. 1 pkt 7) osoby innym osobom lub przedsiębiorstwom do wykonania czynności wstępnych (np. w tkactwie — snucie osnów, farbowanie przędzy, u szewców — szycie cholewek u kamasznika), jak również, że wytwarzany przez te osoby towar wykańczany jest przez inne osoby lub przedsiębiorstwa (np farbowanie, drukowanie) nie stoi na przeszkodzie do korzystania ze zwolnienia od podatku z mocy powołanego przepisu.

8. Nie stoi na przeszkodzie do stosowania przepisu § 16 ust. 1 pkt 7) okoliczność wykonania świadczeń w innym niż miejsce zamieszkania miejscu, o ile wynika to z charakteru przedmiotu świadczenia (np. prace przy budowie lub naprawie budynków, ogrodzeń itp., dokonywanie napraw w przedmiotach, które ze względu na charakter i położenie przedmiotu nie mogą być wykonane w stałym miejscu pracy), jak również dokonywanie sprzedaży własnych wytworów obnośnie, rozwoźnie oraz na targach i jarmarkach bez utrzymywania stałych miejsc sprzedaży.

9. Świadczenia, określone w § 16 ust. 1 pkt 7), 8) i 9), są w odniesieniu do rolników prowadzących gospodarstwo rolne wolne od podatku obrotowego zarówno, gdy są wykonywane ubocznie, jak i w przypadku, gdy stanowią główne źródło przychodów rolnika; okoliczność, że wymienione świadczenia są stale wykonywane przez rolnika, a w jego gospodarstwie rolnym pracują tylko jego członkowie rodziny lub pracownicy najemni, jest dla sprawy zwolnienia tych świadczeń od podatku obrotowego bez znaczenia.

10. Świadczenia, o których mowa w punkcie poprzedzającym, wykonywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub pracowników rolnych są wolne od podatku

obrotowego, jeżeli są wykonywane ubocznie, tzn., jeżeli stanowią dodatkowe źródło przychodów członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracownika rolnego, którego głównym źródłem utrzymania jest udział w charakterze członka spółdzielni lub praca w gospodarstwie rolnym.

11. Nie stoi na przeszkodzie do zwolnienia od podatku obrotowego z mocy przepisu § 16 ust. 1 pkt 7) zatrudnianie przez osoby wymienione w tym przepisie uczniów w ilości do dwóch, zatrudnionych na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej.

12. Pojęcie rolnika w rozumieniu przepisów § 16 ust. 1 pkt 7), 8) i 9) określa okólnik z dnia 13 czerwca 1951 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 13, poz. 46).

13. Wykonywanie świadczeń, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 7) przez tego małżonka, na którym nie ciąży obowiązek podatkowy w podatku gruntowym, nie wyklucza zastosowania przepisu § 16 ust. 1 pkt 7).

14. W przypadku dokonania wymiaru podatku gruntowego na imię zmarłego spadkodawcy i prowadzenia gospodarstwa spadkowego we własnym zarządzie i na własny rachunek przez spadkobierców, wykonywane przez spadkobierców w okresie prowadzenia gospodarstwa świadczenia, wymienione w § 16 ust. 1 pkt 7), 8) i 9), są z mocy tych przepisów wolne od podatku.

15. Okoliczność, że gospodarstwo rolne z powodu podeszłego wieku właściciela i niezdolnego z tego powodu do pracy, prowadzone jest przez dzieci właściciela w jego imieniu i na jego rachunek, nie stoi na przeszkodzie do zastosowania przepisów § 11 ust. 1 pkt 7), 8) i 9) w odniesieniu do wykonywanych przez prowadzące gospodarstwo rolne dzieci świadczeń, o których mowa w powołanych przepisach.

16. Przepisy § 16 ust. 1 pkt 7), 8) i 9) mają zastosowanie bez względu na obszar posiadanego przez rolnika na obszarze gminy (miasta) będącej miejscem jego zamieszkania lub na obszarze gmin sąsiadujących gospodarstwa rolnego, prowadzonego we własnym zarządzie i na własny rachunek.

17. Osoby obowiązane do opłacania od posiadanego gruntu podatku od nieruchomości, nie mogą korzystać ze zwolnienia przewidzianego w § 16 ust. 1 pkt 7).

18. Sprzedaż własnych wytworów, dokonywana w oddzielnych stałych miejscach sprzedaży, utrzymywanych poza miejscem wykonywania rzemiosła, wyklucza stosowanie przepisu § 16 ust. 1 pkt 7).

19. Czynności przewozu poczty, wykonywane przez osoby wymienione w § 16 ust. 1 pkt 8) i na warunkach przewidzianych w tym przepisie, wolne są od podatku obrotowego.

Do art. 3 ust. 2 pkt 1) i § 16 ust. 1 pkt 10).

1. Przepis § 16 ust. 1 pkt 10) obejmuje zwolnienie od podatku wyłącznie świadczeń wykonywanych na rachunek spółdzielni zrzeszających rzemieślników, chałupników oraz osoby trudniące się przemysłem ludowym lub domowym w rozumieniu § 16 ust. 1 pkt 7). W przypadku, gdy członkowie spółdzielni wykonują równocześnie świadczenia na rachunek innych podmiotów, zwolnienie od podatku nie rozciąga się na świadczenia wykonywane na rzecz tych innych podmiotów.

2. Jeżeli członkowie spółdzielni w prowadzonych przez siebie warsztatach zatrudniają siły najemne (pracują przy pomocy sił najemnych) zwolnienie z mocy § 16 ust. 1 pkt 10) w ogóle im nie przysługuje, a zatem w przypadku takim podatkowi obrotowemu podlegają zarówno świadczenia wykonywane na rachunek spółdzielni, jak i na świadczenia na rzecz innych podmiotów.

3. Wolne od podatku z mocy przepisów § 16 ust. 1 pkt 10) są tylko świadczenia usług polegające zarówno na wytwarzaniu, przetwarzaniu jak i naprawie rzeczy, wykonywane dla spółdzielni przez osoby w tym przepisie wymienione, przy czym za świadczenia usług uważa się również świadczenia usług, przy spełnianiu których wykonujący je dodaje własne materiały pomocnicze do materiałów dostarczanych przez spółdzielnię, a będących przedmiotem przerobu lub służących do wytworzenia wyrobów bądź półwyrobów. Wykonywane zatem na rachunek spółdzielni świadczenia rzeczy nie są objęte zwolnieniem od podatku z mocy wymienionego przepisu.

Do art. 3 ust. 2 pkt 2) i § 27.

Sprawę udokumentowania w nieuspołecznionych przedsiębiorstwach gastronomicznych obrotów, podlegających opodatkowaniu według 1% stawki, normuje okólnik z dnia 16 czerwca 1951 r. Nr PM. 12751/1/51 (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 52).

Do art. 3 ust. 2 pkt 4) i § 28 ust. 1.

1. W odniesieniu do towarów wymienionych w § 28 ust. 1 podlegają opodatkowaniu według stawek podatku przewidzianych w powołanym przepisie obroty osiągnięte:

a) ze sprzedaży towarów bez ich uprzedniego przerobu,

b) ze sprzedaży towarów, wytworzonych przez podatnika lub przezeń przerobionych —

z wyjątkiem obrotów tymi towarami, osiągniętych ze sprzedaży do dalszej odsprzedaży bądź do wytwarzania bądź do przerobu.

2. Przepis § 28 ust. 1 zastosowania nie ma, jeżeli:

a) obrót został osiągnięty z wykonania wyłącznie świadczenia usług (np. wytworzenie wyrobu lub przeróbz dostarczonego przez zleceniodawcę towaru, wymienionego w § 28 ust. 1),

b) obrót został osiągnięty ze sprzedaży towarów wyprodukowanych przez przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej lub ze sprzedaży towarów importowanych wprowadzonych do obrotu wewnętrznego przez przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej.

3. Obrót osiągnięty ze świadczenia usług połączonego ze świadczeniem towarów, wymienionych w § 28 ust. 1, wyprodukowanych przez przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej lub importowanych, wprowadzonych do obrotu wewnętrznego przez te przedsiębiorstwa — podlega 5% stawce podatku, przewidzianej w art. 13 ust. 1 pkt. 7).

4. Sprawę udokumentowania obrotów, osiągniętych w okresie od 1 do 31 lipca 1951 r. ze sprzedaży lub wymiany towarów, do których nie stosowały się przepisy art. 9 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U.R.P. Nr 52, poz. 413), normuje okólnik z dnia 25 sierpnia 1951 r. (Dz. Urz. Min. Finansów Nr 19, poz. 69).

Do art. 3 ust. 2 pkt 4) i § 28 ust. 2.

Okoliczność, że towar został wyprodukowany przez przedsiębiorstwo gospodarki uspołecznionej, powinna bądź wynikać z oznaczeń w postaci znaków fabrycznych i nazw firm umieszczonych na towarze bądź być udowodniona dokumentami w postaci faktur dostawców uspołecznionych, umów, korespondencji itp. dokumentów pisemnych.

Do art. 3 ust. 2 pkt 4) i § 29.

1. Przepis § 29 ust. 1 dotyczy świadczenia rzeczy, w skład której jako jej składowa część wchodzi jeden z artykułów wymienionych w § 28 ust. 1.

Świadczenie to podlega dwom stawkom podatku: w części obejmującej należność za artykuł o charakterze luksusowym— jednej ze stawek przewidzianych w § 28 ust. 1, w pozostałej części — jednej ze stawek określonych w art. 8 ust. 1 pkt 2), 3) i 4). Np.: krawiec (rzemieślnik) wykonuje na zamówienie palto z kołnierzem bobrowym — należność za kołnierz bobrowy podlega 13,5% stawce (§ 28 ust. 1 lit. b), należność zaś za pozostałą część palta 3,5% stawce (art. 8 ust. 1 pkt 3).

Przepis § 29 ust. 2 stosuje się do świadczenia usług połączonego ze świadczeniem rzeczy, jeżeli rzeczą tą jest jeden z artykułów wymienionych w § 28 ust. 1. Świadczenie to podlega dwom stawkom w części dotyczącej należności za rzecz— jednej ze stawek wymienionych w § 28 ust. 1, w części zaś obejmującej wynagrodzenie za usługę — 5% stawce (art. 13 ust. 1 pkt 7) lit. c). Np.: krawiec (rzemieślnik) wykonuje palto z bobrowym kołnierzem częściowo z materiału powierzonego, a częściowo z materiału własnego, przy czym materiałem krawca jest tylko futro bobrowe — należność za kołnierz z futra bobrowego podlega 13,5% (art. 28 ust. 1 lit. b), należność za wykonanie palta (usługa) 5% stawce (art. 13 ust. 1 pkt 7) lit. c).

2. W przypadku, gdy odpłata za wykonane świadczenie (art. 8 ust. 1 pkt 2), 3) i 4) lit. a) obejmuje w jednej kwocie należność za całe świadczenie (bez rozbicia na należności za poszczególne części świadczenia i bez możności ustalenia tych należności), do całej odpłaty ma zastosowanie stawka podatku właściwa dla artykułu o charakterze luksusowym (art. 28 ust. 1), wchodzącego w skład wykonanego świadczenia.

Do art. 4 ust. 2.

1. Nie jest obrotem:

a) wartość towarów, pobranych w naturze z przedsiębiorstwa przez jego właściciela dla celów konsumcyjnych,

b) wartość świadczeń w naturze, stanowiących część wynagrodzenia pracowników, wynikającego z umownego stosunku pracy.

2. Natomiast jest obrotem wartość towarów oraz wartość świadczeń, o których mowa w ustępie poprzedzającym, jeżeli